



**ČARTER DJELATNOST
KAKO JE
POKRENUTI
I KOJI SE ZAKONI
PRIMJENJUJU?**

Kreće Nova godina, s kojom kreću i novi izazovi. Jedan od njih je svakako poduzetništvo u vrijeme COVID19 pandemije, izazov koji nas prati već pune dvije godine i donosi još mnogobrojne nesigurnosti i moguće restrikcije. Ljetna sezona 2021. godine bila je izvan prosječno zadovoljavajuća za sve iznajmljivače, a posebno za one koji se bave iznajmljivanjem plovila odnosno čarter djelatnošću. Vjerojatno je i sam način življenja s pandemijom doveo mnogobrojne strance do odluke da je najbolje odnosno najsigurnije za vlastito zdravlje, iznajmiti brodicu ili jahtu i ploviti našom predivnom obalom. Po svim dosadašnjim statistikama i analizama izgleda da će nautički turizam profitirati sigurno i narednih godina, pa sam iz navedenih razloga odlučila za čitatelje pojasniti zakonske odredbe koje uređuju institut najma plovila, odnosno tzv. „Charter“. Propisi koji reguliraju navedeni institut su Pomorski zakonik, Zakon o općem upravnom postupku te Pravilnik o uvjetima za obavljanje djelatnosti iznajmljivanja plovila sa ili bez posade i pružanje usluge smještaja gostiju na plovilu (”Narodne novine”, br. 42/17). U tom pogledu posebno je značajan navedeni Pravilnik, koji detaljno uređuje sva pitanja vezana uz obavljanje čarter djelatnosti u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru RH.

Čitajući pravilnik odmah se ističe definicija čarter djelatnosti, odnosno istom se smatra iznajmljivanje plovila ili pružanje usluge smještaja na plovilu u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru RH. Posebno je značajna podjela između iznajmljivanja plovila i pružanja usluge smještaja na plovilu jer iste obuhvaćaju i drugačije obveze od strane vlasnika plovila. Odnosno:

- Iznajmljivanje plovila podrazumijeva davanje na korištenje plovila krajnjem korisniku, sa ili bez posade, **bez usluge smještaja** / noćenja gostiju na plovilu. U tom slučaju, posebno se napominje kako se na čarter kompanije ne primjenjuju odredbe stavka 1. točaka 1., 2. i 6. članka 12. Pravilnika te s toga, ista nije dužna podnijeti Zahtjev za eCrew Ministarstvu, ali je dužna zadovoljiti ostale uvjete iz Pravilnika.
- Pružanje usluge smještaja na plovilu podrazumijeva davanje na korištenje



Tekst: **odvjetnica Tiziana Paris**
Foto: **arhiva Burze Nautike**

Kod obavljanja čarter djelatnosti značajno je odmah na početku donijeti odluku hoće li se plovilo iznajmljivati bez usluge smještaja ili će se ipak pružati usluga smještaja jer su naknadne zakonske obveze značajno različite og ogromne neugodnosti. Što se sve tada događa s upisanim hipotekama i koji su mogući scenariji?



plovila krajnjem korisniku, sa ili bez posade, **s uslugom smještaja** / noćenja gostiju na plovilu.

U tom slučaju čarter kompanija obavezna je podnijeti Zahtjev za eCrew Ministarstvu.

Dakle, kod obavljanja čarter djelatnosti značajno je odmah na početku donijeti odluku hoće li se plovilo iznajmljivati bez usluge smještaja ili će se ipak pružati usluga smještaja jer su naknadne zakonske obveze značajno različite.

U zadnje vrijeme česti su mnogobrojni upiti od strane stranih državljana da li se isti mogu baviti čarter djelatnošću i pod kojim uvjetima? Značajno je istaknuti kako čarter djelatnost može obavljati svaki vlasnik ili korisnik plovila registriranog za gospodarsku namjenu, uz uvjet osnivanja tvrtke ili obrta za tu djelatnost (čarter kompanija) sa sjedištem u RH ili sklapanjem odgovarajućeg ugovora vlasnika ili korisnika plovila s čarter kompanijom registriranom u

RH temeljem kojeg charter kompanija preuzima ovlasti i odgovornosti za upravljanje plovilom propisane Pravilnikom. U pogledu stranih pravnih osoba koji se bave charter djelatnostima, mora se istaknuti kako ista iako ima sjedište izvan RH može i samostalno obavljati charter djelatnost u RH uz uvjet ishođenja OIB i PDV ID broja izdanog od strane poreznih vlasti RH. U tom slučaju, charter kompanija dužna je dostaviti Ministarstvu i podatke o poreznom zastupniku u RH kao osobi koja obavlja sve poslove u vezi s utvrđivanjem i plaćanjem PDV-a.

Dakle, kao što vidimo Pravilnik dopušta obavljanje navedene djelatnosti i stranim firmama, međutim, može li se u tom pogledu koristiti bilo koje plovilo strane državne pripadnosti? U naravi da, odnosno charter djelatnost se može obavljati Plovilom hrvatske državne pripadnosti, Plovilom državne pripadnosti države EGP/EU, Plovilom državne pripadnosti treće države za koje je ishođeno odobrenje za kabotažu. Bitno je samo istaknuti kako navedeno plovilo koji je predmet charter djelatnosti smije koristiti samo jedna charter kompanija. Međutim, iako je dozvoljeno obavljanje charter djelatnosti



sa plovilima koji nisu hrvatske državne pripadnosti, dokumentacija koja se prilaže uz zahtjev za odobrenje charter djelatnosti je različita. Tako moram istaknuti kako je potrebna dokumentacija za plovila hrvatske državne pripadnosti slijedeća:

- Zahtjev za obavljanje charter djelatnosti
- Presliku valjanog upisnog lista ili dozvole za plovidbu
- Presliku ugovora o zakupu plovila odnosno ugovora o poslovnoj suradnji sklopljenog između vlasnika/korisnika plovila i charter kompanije





dok je za plovila strane državne pripadnosti (EGP/EU ili treće države) Uz Zahtjev potrebno je priložiti *Dokumente za plovila strane državne pripadnosti*, koji se nalaze na web stranici Ministarstva, a koja se razlikuju ovisno o državi luke ukrcaja, zastavi plovila te sjedišta

čarter kompanije. Ujedno, čarter se djelatnost može obavljati i plovilom koje vije zastavu treće države ukoliko je prethodno ishodilo rješenje kojim se odobrava kabotaža u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru RH u svrhu obavljanja čarter djelatnosti. Odobrenje za kabotažu izdaje Ministar temeljem zahtjeva čarter kompanije ili pomorskog agenta.

Čarter kompanija dužna je obavijestiti Ministarstvo o bilo kojoj promjeni podataka iz čl. 13., 14., 15. i 32. Pravilnika, podnošenjem zahtjeva u slobodnoj formi dopisa na gore navedene kontakte.

Na početku smo spomenuli da je izazov u vrijeme pandemije baviti se raznim poduzetničkim djelatnostima, a među kojima je i čarter...zašto? Naravno svi će poduzetnici znati odgovor na navedeno pitanje: radi troškova. Tu su naravno troškovi održavanja plovila, tekući režijski troškovi, ali i troškovi postupka upisa čarter djelatnosti. Navedeni su troškovi regulirani slijedećim pravnim aktima:

- Uredba o tarifi upravnih pristojbi ("Narodne novine", br. 08/17, 37/17, 129/17, 18/19 i 97/19)
- Pravilnik o naknadi za sigurnost plovidbe ("Narodne novine", br. 116/16)
 - Zakon o boravišnoj pristojbi ("Narodne novine", br. 152/08, 59/09, 97/13, 158/13 i 30/14)

Glede troškova postupka vezani uz obavljanje čarter djelatnosti plovilom strane zastave isti obuhvaćaju:

- naknadu za sigurnost plovidbe koja se plaća za plovilo za kalendarsku godinu, a iznos naknade utvrđuje se prema čl. 8. *Pravilnika o naknadi za sigurnost plovidbe* ("Narodne novine" br. 116/16);
- boravišnu pristojbu koja se plaća za putnike po svakom ostvarenom noćenju na čarter plovilu;
- troškove vezane za izdavanje odobrenja za kabotažu, koji iznose 1.500,00 kuna

Osim navedenih troškova postupka, prisjetimo se kako su u RH oporezive usluge iznajmljivanja plovila u slučaju kada čarter kompanija, neovisno o tome gdje ima sjedište (treća zemlja, države članice EGP ili pak RH), plovilo daje na korištenje krajnjem korisniku u RH ili u trećoj zemlji, a dio plovidbe obavlja u RH. U RH se ne oporezuje usluga iznajmljivanja plovila koje se primjerice daje na korištenje krajnjem korisniku u nekoj drugoj državi članici EU. Porezni obveznici neovisno dolaze li iz drugih država članica EU ili iz trećih zemalja, a koji obavljaju uslugu iznajmljivanja plovila za koje je prema pravilima navedenima mjesto oporezivanja RH, obvezni su registrirati se za potrebe PDV-a u RH odnosno moraju zatražiti dodjelu PDV identifikacijskog broja (PDV ID broj).

Zaključno, možemo utvrditi da je i čarter djelatnost kompleksna investicija te je svakako dobro „preventivno“ se aktivirati radi zaštite vlastitih prava i interesa te angažirati odvjetnika prije zaključenja bilo kakvog pravnog posla jer će se jedino na taj način smanjiti mogućnost bilo kakvog problema glede obavljanja navedene djelatnosti. Zbog svega gore navedenog, svakako smatram potrebnim da se pravovremeno savjetujete s odvjetnikom vašeg povjerenja koji će vas pratiti kroz cijeli proces jer će se na taj način izbjeći bilo kakva nesuglasica odnosno eventualni spor.

Za sve daljnje informacije, prijedloge tema i pravno savjetovanje slobodno nas kontaktirajte na: www.lawparis.com 

